

A s těmito dary jsme vešli do nejkrásnějšího knihkupectví, které jsem kdy viděla. El Ateneo Grand Splendid. Bylo to původně divadlo, které si objevil na koncem devatenáctého století impresárió Max Glücksmann, který

z něj později udělal nahrávací studio a dále ho pak využíval jako kino, kde se hrály první zvukové filmy. Nakonec chátrající objekt po mnoha letech koupila společnost, která vlastnila nakladatelský dům El Ateneo publishing house a původní divadlo zrestaurovala a naplnila knihami a hudbou. To se nám tedy moc líbilo. Arnošt hledal mezi světovou literaturou Lustiga, ale zase ho dohnal Kundera.

Bienále pokračovalo a my ve volném čase objevovali to, co jsme minule nestihli. Byl to starý, nádherný hřbitov La Recoleta. Něco, jako náš Vyšehrad, nebo pařížský Père-Lachaise. Řady zdobených kamenných i cihlových hrobek vytvářely jakési ulice, kde byly pohřbeny významné osobnosti. Arnošt na hřbitovy moc rád nechodil, vlastně vůbec nechodil. Snad jen, když byl malý, se svým tátou k rodinnému hrobu do Ďáblic. Bral to tehdy hlavně jako výlet s tátou a těšil se, že se zpátky zastaví v cukrárně. Kolikrát jsem chtěla zajít na hrob jeho maminky, a rodiny ale nikdy jsme nešli. „Nemusím chodit na hroby. Já hroby nepěštují. Jsem stále se všemi v duchu, a to je pro mě víc,“ říkal. Podezřívala jsem ho, že neví, kde hrob je. Ani v posledních letech nechodil na pohřby. Neměl to rád. Byli jsme snad jen na rozloučení s Josefem Vinklářem v Národním divadle. Tady si ale sednul na chladivé schody jedné z hrobek a odpočíval. Přemýšlel. Byl smutný. „Je ti něco?“ zeptala jsem se. „Ne, nic mi není, miláčku,“ odpověděl a já věděla, že to není pravda. Jaký film měl před sebou? Kam až viděly jeho oči? Jak moc ztrácel sílu?

Večer jsme si v divadle měli povídat s diváky o Kafkovi. Bylo nás víc. S Arnoštem u jednoho stolu to bylo pro mě vždy, když se jednalo o Kafku, složité. Připravovala jsem se a pokaždé objevila v Kafkovi něco nového. Pro mě nového. Ať se to týkalo psaní, lásek, běžného

života, překladů atd. Cestou do divadla jsme si o Kafkovi povídali a já zaujatě vyprávěla Arnoštovi své objevy. Velká chyba. Arnošt, jako věhlasný spisovatel, který prošel Osvětímí, pokaždé dostal první slovo a bez uzardění po několika úvodních větách začal vyprávět to, co před chvílí ode mě slyšel. A aby to nebylo tak vážné, zakončil své vyprávění vtípem. Já na židli rostla, durdila se, jako se usmívala a nejradši bych ho píchla špendlíkem do zadku. Vzal mi úplně vítr z plachet. A tak jsem skončila u zaběhlých témat. Ale vím, že si to asi ani neuvědomoval. Zkrátka co Arnošt jednou slyšel, si zapamatoval, a už nepustil a bylo to jeho. Někdy řekl: „To ti ukradnu,“ a někdy ani ne.

Příští den nás Daniela vzala na oběd k řece, a pak jsme jeli starým historickým malým parníkem divokou přírodou, kolem dřevěných haciend z minulého století v různých barvách, které divák jen tušil, protože natřené byly asi před sto lety a obepínala je divoká příroda, liány a kytky, které si vydobyly trochu místa. Připadali jsme si jako v Rusku za dob Čechova. Další den jsme se dopoledne zastavili za Danielou v kanceláři a už to zase fičelo.

„Dáte si kafe?“ zeptala se Daniela od svého stolu. „Máte svůj program za sebou, tak co budete dělat? Už jste tu podruhé a Baires (jak se běžně zkracuje Buenos Aires) znáte. Nechtěli byste někam vyjet?“

„No, my nevíme, ale něco vymyslíme,“ srkali jsme kávu. „Ale nechceme tě zdržovat. Hodně ses nám už věnovala.“

„Já mám nápad,“ řekla Daniela a koukla do počítače. „Nechtěli byste vidět vodopády na řece Iguazú? A potom třeba Patagonii, Perito Moreno?“ Arnošt zbystřil.

„Ale jsme tu už jen pár dnů, to se přeci nedá stihnout být úplně na severu a pak zase úplně na jihu. To je tisíce kilometrů, ne?“ divila jsem se.

„Tak chcete, nebo ne?“ „Chceme,“ zaznělo jednohlasně, „ale nemáme oblečení.“ „To vám půjčím.“ „Ale není to divné, když tu nebudeme?“ zaváhala jsem. Arnošt však hned zareagoval. „Já ti to nařizuji. Jsem

přeci tvůj prezident ve Společnosti Franze Kafky.“ Daniela se připojila. „Stačí, když jsem tu já. Všechno je přeci zařízené. Nebojte se, klidně jeďte, nikdo vás nebude postrádat.“

„Kde koupíme letenky?“ „Za chvíli je máte, jen mě nechte pracovat.“

Daniela se ponořila do počítače, my si zatím prohlíželi časopisy a za půl hodiny nám oznámila: „Zítra ve dvanáct hodin letíte z Buenos Aires místní společností do Cataratas, kde po odbavení na letišti si vezmete taxi a pojedete do hotelu, který už máte zamluvený, ve městě Puerto Iguazú. Tam taxikáři řeknete, ať na vás počká. Hodíte si věci do hotelu a hned s ním pojedete asi deset kilometrů na brazilskou hranici, a tam vás vysadí na začátku rezervace. Hlavně si nezapomeňte pasy. Koupíte si lístky a půjdete asi tři kilometry k vodopádu, který uvidíte z brazilské strany. Je to nádherný, ale nezapomeňte, že v sedm hodin musíte být zpět u stanoviště, odkud jede poslední autobus do Puerta Iguazú. Je to na doraz, ale dá se to stihnout. Byla by škoda vodopády z brazilské strany nevidět. Kdybyste nestihli být zpět na sedmou, budete muset u vodopádů přenocovat na divoko. Druhý den kolem desáté, a to si zjistíte, jede autobus z Puerta k vodopádům z argentinské strany, a to je ještě úchvatnější. Dá se tam strávit celý den. Vysadí vás, koupíte si lístky a pojedete vláčkem přes rezervaci až k vodopádům, kde máte různé možnosti. Stejně jako jste přijeli, se vrátíte, přespíte a druhý den vám to letí před desátou z Cataratas zpět do Baires. Sjedete si taxíkem pro teplé věci na hotel a hned zpět na letiště, protože vám to letí po druhé hodině do El Calafate, jediného letiště v Patagonii. Tam máte zamluvený skvělý hotel, kde vám všechno vysvětlí a vyberete si to, co vás zajímá. Doporučuji program, který zahrnuje výlet lodí po jezeru k ledovci Perito Moreno – budete ho mít nadosah a který dál pokračuje do turistického centra centrálního parku s ledovcem. Dál už jet stejně nemůžete, ale uvidíte obrovskou masu ledovce z nadhledu. Celý výlet je s průvodcem, bez průvodce to ani nejde. Přespíte a druhý den odpoledne poletíte zpět.“ Zkoprněli jsme úžasem.

„A co letenky?“ zeptala jsem se. „Ty už máte zaplacené a ještě jsou levnější, protože jsem je kupovala na sebe, jako na rezidenta. Peníze mi dáte, nebo převedete na účet, až to půjde.“ „My ale nemáme teplé oblečení?“ „Půjčím ti bundu, teplý svetr a čepici, rukavice a teplé ponožky. Arnošt dostane to samé od mého muže. Má podobnou postavu. Z El Calafate se vracíte odpoledne kolem třetí, takže v Baires budete večer.“

Vyjde to akorát. Vyspíte se a dopoledne letíte domů do Prahy.“

Stáli jsme zkoprnělí a zároveň šťastní. „Holčičko, konečně uvidím Patagonii;“ zajásal Arnošt. „Tam nás chtěl ta mrcha Hitler všechny jako krysy vyhnat. Všechny Židy z Evropy. Myslel jsem si, že už se tam nikdy nepodívám. To bude žrádlo.“

Byl to neuvěřitelný výkon, který Daniela předvedla. „Ty jsi ale ďábel. Jak jsi to prosím tě tak rychle dokázala? Nějaký fígl?“ zeptala jsem se. „Né, před nedávnem jsem tu měla sestru. Jsem vytrénovaná;“ usmála se s hlavou v dlaních Daniela od stolu a poslala nás balit tašky.

Letadlo se odlepilo z runway a za chvíli jsme letěli nad nekonečnými zelenými loukami plných krav. Veškerý byznys s hovězím masem, prý vlastní jen jedna rodina. Argentina je specifická země, jediná z jižní Ameriky orientovaná na Evropu. Vše je neustále nahoru a dolu. Nechá například jedné firmě vybudovat celou mobilní síť, s tím, že ji bude provozovat, a pak ji znárodní. Pravidla se neustále mění, ale tuto zemi musíte mít rádi. Dokonale ji vystihnul režisér Damián Sziffrón ve svém povídkovém filmu *Divoké historky*, natočeném v roce 2014. Nadsázka, humor a dokonale zpracované charaktery zcela typické pro Argentine.

Vše se odehrálo, jak nám Daniela naplánovala. Co jsme měli, to jsme první den stihli. Dokonce i autobus zpět do hotelu, i když nám trochu pomohl zřízenec parku, který nás svezl půl cesty zpátky k bráně, kde stál poslední autobus. Bylo to od vodopádu a zpět asi

pět kilometrů. Na Arnošta jen tak tak i s tím, že jsme byli celý mokří z burácejícího vodopádu, který se předvedl v celé své šířce tří kilometrů a výšce osmdesáti metrů a všechnu tříšť větrem valil na nás. Nato, že Arnošt nikdy neporušil svou zásadu, že na procházce v lese už byl v roce 1947 a od té doby na žádné nechodí, se opravdu přemohl. V zapadajícím slunci byla scenérie vodopádu divukrásná a nikdo kolem nás. Večer jsme padli do postele jako zabití. Ráno jsme měli odjízďet na druhou, argentinskou stranu vodopádu. Do odjezdu zbývala asi hodina, když si Arnošt vzpomněl, že nemáme peníze. No tak asi nikam nepojedeme, protože se tam většinou platí hotově, řekla jsem si. Arnošt ale trval na svém, že půjde do městečka a najde někde bankomat. Blázen, to nemůže stihnout a ještě zabloudí, říkala jsem si. A to jsme ani nevěděli, odkud přesně autobus odjíždí. Autobusy tam byly různé a odjížděly na různé strany. No, a to je Arnošt. Dítě štěstěny. Odešel a za půl hodiny byl s penězi zpět. V klidu a s úsměvem. Na bedrech spoustu chemoterapií, operovaný bypass, křečové žíly, třiaosmdesát let a mě.

Autobus nás dovezl celkem nudnou krajinou k bráně Národního parku Iguazú. Člověk vůbec netušil, co se v krajině skrývá. Koupili jsme si lístky a přestoupili do malého otevřeného dřevěného vláčku se stříškou. Až jsem se divila, že nejede i po dřevěných kolejkách. Připomínalo mi to dětské vláčky. Jeli jsme džunglí, ale papoušky, jak avizovali, jsme žádné neviděli. Vlak měl dvě zastávky, ale my jsme končili u té první. Dál to nejelo. Něco hlásili v tlampači pouze španělsky, že někam nemůžeme, ale nám to bylo celkem jedno. Šli jsme tam, kam všichni. Ke kovovým lávkám, pod kterými se valila masa hnědé kalné vody, asi třicet centimetrů pod nohama, přes skalní masiv dolů. Lávka byla z jakési kovové mříže, dlouhá asi 30 metrů. Pak se přešlo kousek pevné země okolo skal, stromů a cesta zase navazovala na další lávky. Iguazú je mohutná řeka, tady byla široká asi sto padesát metrů. Na lávkách jsme dostávali závrať, když nám pod nohama ubíhala masa vody do

velké tlamy vodopádu, který hučel několik metrů od nás. Voda s velkým burácením mizela v tříšti o osmdesát metrů níž na dno vodopádu. Drželi jsme se zábradlí. Bylo to úchvatné. Nespoutané a děsivé. Přes několik lávek a skalních útvarů, kde jsme měli pocit pevných nohou, a kde voda byla jen slyšet a vidět jen z dálky, jsme se dostali do nejzazšího místa, asi do necelé poloviny šíře vodopádů. Byl to skalnatý ostroh, porostlý stromy s betonovou plošinou se zábradlím, vyvýšenou asi 40 cm nad vodou. Byli jsme u nejvyššího a nejširšího vodopádu. Ne nadarmo se mu říká Garganta del Diablo – Ďáblovo hrdlo. Sedli jsme si na lavičku. Byla jsem překvapená, že voda je tak vysoko a blízko, ale brala to jako fakt. Najedli jsme se a pomalu se vydali zpět. Na poslední lávce jsem šla napřed, abych zjistila, jak vláčky jezdí, a v tom slyším: „Miláčku, Markétko, vrať se, pojd' sem,“ volal Arnošt a mával na mě. „Víš, už se mi z toho motá hlava a mám trochu strach. Pojd' se mnou a nikam nespíchej.“ Došli jsme na stanici a vydali se zpět vlákem k autobusu, protože ten den by nás už stejně nikam nepustili. Arnošt byl rád, že sedí a ani mu nevadilo, že na dřevěné lavici. Vzal mě kolem ramen a začal zpívat. „Na severu chatu měl dřevěnou, říkal, že je život samý blud... Já jsem se později ve druhé sloce přidala: „Jééery starý brachu jsme tu stále sami, nikdo nechce sdílet, krutý osud s námi...”

Přijeli jsme do hotelu, práskli sebou na postel a ani se nám nechtělo jít na večeři. Byl to silný zážitek, Arnošt byl unavený a já také. Ale nakonec jsme šli. Na terase zapadalo slunce a Arnošt si najednou vzpomněl na bohatýrská šedesátá léta, kdy s Milanem Kunderou a Josefem Škvoreckým jezdili jako triumvirát na literární besedy do kulturních domů. Honili tam holky, skákali z oken a vsázeli se. Jednou na pánských záchodech objevili vyškrábaný nápis: „Je-li holka bledá, pozor dej, na kundě má vředa, nemrdej!“ Vsadili se, že kdo první uveřejní průpovědku ať už v knize, nebo v časopise, dostane bednu šampaňského. Už ani nevím, kdo to vyhrál. Možná nikdo, ale přesto tahle myšlenka Arnoštovi nedala spát. Nedotáhnul ji tak daleko, ale přece.

Arnošt byl vždy opojen ženským tělem a vším, co se týkalo lásky a sexu. Neměl v životě žádné zábrany a miloval všechno tělesné. Žádné slovo mu neznělo hrubě a jeho nejmilejší – kunda, kundička, se ale nikdy neodvážil použít v textu. Jednou jsme se potkali na jednom večírku s italským básníkem, takovým unaveným vypelichaným paráděm na sklonku života, který přinesl svou čerstvě vydanou knihu Tajemství kundy. Arnošt byl ohromen snad ani ne obsahem, ale názvem. Od té doby o tom neustále mluvil a snil. Snažil se najít větu, spojení, výraz, chvíli, moment, aby to slovo mohl použít v textu, a při tom znamenalo něco krásného, božského, tajemného, hvězdného. To nejvš.

Jeli jsme tehdy za studenty gymnázia do Českých Budějovic. Pozval nás ředitel Jiří Šesták. Beseda se tehdy odehrávala v divadle, které bylo plné k prasknutí. Ke konci besedy Arnošt začal mluvit o psaní a o lásce. O tom, že nikdy nemají studenti popisovat zvuky pachy a výtoky, ale že mají psát o pocitech a dotecích, snech ...a povídal a povídal, až se dostal s obdivem ke slovům kunda a kundička, závojíčky, oříšek, mušlička atd., a to všechno obalil a velnul do celé tematiky a skončil. Pět vteřin bylo ticho. Najednou se studenti zvedli ze sedadel a s burácivým tleskotem drželi snad deset minut standing ovations. Arnošt byl šťastný. Podíval se na mě a řekl: „Tak jsem to konečně dokázal miláčku. Ted’ už to můžu napsat. Vzali to! A pak: „A víš, že na tom máš taky zásluhu?“

Druhý den ráno jsme odletěli zpět do Buenos Aires. Zajeli do hotelu, vyměnili oblečení, které nám připravila Daniela a zase zpátky na letiště. Letělo nám to kolem půl třetí. Letadlo mělo zpoždění. Oba jsme se těšili. Patagonie. Už to slovo navozovalo něco zvláštního a nepatřičného, bez života, jako patologická agónie, něco hodně vzdáleného, co ale v sobě skrývá tajemství, slovo podobné Werichovu Taralingapatam. Arnošt sáhnul v letadle po novinách a zarazil se. „Tak jsme mohli skončit jak utopená kořata. Píší, že v minulých dnech po vydatných deštích se rozvodnila řeka Iguazú a návštěva národního parku byla

omezena, protože voda byla na maximu. Tak teď je mi to všechno jasné. Kalná voda pod nohama.“ Arnošt věděl, proč se bál, já se nebála, protože jsem tam byla s ním.

Po třech hodinách letu nad savanami a stepí, jsme přistáli na letišti, nedaleko od městečka El Calafate. Vystoupili jsme do šedé krajiny Patagonské stepi pokryté trsy krátké ostré trávy a zdánlivě holými ostnatými keři. Podle jednoho z nich s modrými bobulemi, který se jmenuje calafate, dostalo městečko svůj název. Byl podvečer, šedá obloha a foukal ledový vítr.

„Tak tady do té pustiny nás chtěl Hitler jako krysy vyhnat? Nedoved jsem si to představit, ale stačí to. Jen trochu nasát a už bych vařil kafe, sednul si ke stroji a psal.“

Autobus nás dovezl do městečka v dolíku u jezera, kde rostlo pár stromů. Mohly tu trochu růst, protože byli údolím kryté od neustálého větru. Ubytovali jsme se v hotýlku u náměstí a hned si objednali výlet na druhý den k ledovci Perito Moreno v parku Los Glaciares. Stmívalo se, Arnošt odpočíval, a já jsem se šla projít. Vydala jsem se asfaltovou cestou k jezeru Lago Argentina, ale cesta se záhy změnila v prašnou a kolem mě začali pobíhat psi, někdo vedl krávu, jiný kozu, foukal silný vítr. Stmívalo se, a tak jsem šla radši zpátky. Měli jsme s Arnoštem koupenu večeri, dali si pivo a šli spát. Byli jsme unavení ze všech zážitků a ráno v osm hodin byl odjezd.

AL „Něžně jsi chrápala, jako když brouk zpívá.“

„Máš rukavice a čepici? A nezapomněl jsi vzít placatku!“ „No to bych nikdy neudělal, miláčku. Ty si myslíš že, chci zhynout někde u ledovců na stepi s patagonskou liškou?“ Volal na mě Arnošt, když šel k autobusu. Jeli jsme zvláštní zvlněnou pustou krajinou, plnou keřů a trav. Zvířat jsme moc neviděli, jen drobné ptáky a občas zahlédli nějakého hlodavce. Pomalu jsme stoupali k horám podél vzdáleného pobřeží je-

zera Argentina, až jsme zastavili asi po padesáti kilometrech na vyhlídce, kde se nám otevřel nádherný výhled na jezero, které jako by drželo ohromnou nedohlednou valící se řasenou masu ledu. Perito Moreno. Slunce svítilo, větry duly a všichni jsme se fotili a my s Arnoštem to ještě zapíjeli koňakem. Naší značkou Remi Marten. Za chvíli jsme dorazili k jezeru Argentina a nastoupili na loď velkou asi pro padesát lidí, která nás dovezla přímo k ledovci. Z jeho sedmdesáti metrů vysokých stěn se co chvíli ulamovaly za praskajících dunivých zvuků ohromné kusy ledu a modré tříště a nořily se do jezera. Střídavě jsme s Arnoštem chodili na palubu a do kajuty, protože nám přes všechny bundy, čepice a svetry byla zima, ale zase jsme chtěli tu úchvatnou podívanou zas a znova zažít. Tam mě Arnošt opil koňakem. Ale přesto jsem zaslechla, že ledovec má pod hladinou 170 m a široký je 5 kilometrů. Všechno se se mnou houpalo a Arnošt byl rád, že mě opil, se slovy: „Ty můžeš všechno, miláčku,“ i když pít alkohol na lodi bylo zakázané. Od ledovce nás dovezli ještě výš, do centra a střediska národního parku, kde jsme zůstali na pospas dvě hodiny. „Kam půjdeme, Arnošte, já mám hlad,“ vytránilo mi, asi po koňaku. „No to je ale trestuhodné! Padesát let po válce a ona má hlad! Jdeme hned na polívku, a pak uvidíme!“ Najedli jsme se, i když velký výběr tu nebyl. „Jsou tady krásné výhledy, půjdeme se projít?“ navrhla jsem. „Ale kam bychom chodili, vždyť se podívej od stolu přes okna a v teple všechno vidíme.“ „Ale tady se dá sejít skoro až k ledovci po různých stezkách a slunce krásně svítí.“ „To máš pravdu, ale ještě líp hřeje přes okna.“ „Tak víš co, půjdu sama a ty se tu budeš vyhřívat.“ „No ty se zbláznila, vždyť tam někde spadneš a sjedeš po ledovci jak sněhová koule do toho jezera. Ne, nikam tě nepustím!“ „Tak ahoj, za hodinu jsem zpátky a neboj, jsou tu všude upravené chodníčky a zábradlí. Budu opatrná.“ Měla jsem velkou kuráž, ale čím víc jsem se přibližovala k ledovci, tím víc jsem měla respekt k tomu obru, který se pomalu plazí a sune, aby se rozplynul v jezeře. A pak, jsem začala mít strach, co by se stalo, kdybych zakopla a plácla sebou a něco si jen

udělala. Moc lidí kolem mě nechodilo, asi šli na delší túry s průvodci. Bylo to divukrásné, ale byla jsem brzy zpět. „Tulačko, miláčku, tak jsem neosiřel,“ vítal mě šťastný Arnošt, že mě nepřemohl ledovec. „Pojď se něčím zahřát, dáš si polévku?“

V pozdním odpoledni jsme se vrátili do hotelu. Zážitek už bylo dost, ale ještě nás jeden čekal druhý den před odletem. Oběd ve výborné restauraci, spíše rodinné hospodě, kde prý pekli skvělé skopové. „To si určitě nenechte utéct a hlavně si den předem rezervujte místa. To zažijete jen v El Calafate,“ kladla nám na srdce před odjezdem Daniela. Odpoledne nám letělo letadlo zpět do Buenos Aires.

Arnošt večer nemohl usnout. „Tak už se zítra vracíme do dobrých větrů,“ jak nazýval Buenos Aires. „S tebou je to samé dobrodružství. Ale víš miláčku, nejradši se na tebe dívám, když sebou večer práskneš a rozhodíš ty svoje dlouhé nohy přes celou postel, nebo je propleteš s mými a spíš. Nemohu se vynadávat, když usínáš a pochrupekáváš, jako chroust, co snědl mandelinku. Miláčku, bůh byl v rozmaru, když tě stvořil.“ „Ale to nebyl bůh, to si vyříd' s mojí mámou a tátou.“ „Miluji tě bezmezně, s tím smíř a neodmlouvej. A budeme už spát, jo? Já se zítra těším na tu skopovou pečínku a pivo, které si dáme, zatímcc Hitler už šedesát let někde tlí, bůh ví kde.“

Ráno se Arnošt rozhodnul, že se před obědem projdeme a koupí něco na památku. Bylo to tehdy docela chudé městečko, anebo jsme byli v nějaké okrajové části, ale obchody tam skoro žádné nebyly. Jak ve westernu; hospoda, banka a ještě navrch malé klenotnictví. Arnošt mi koupil červený kožený pásek u stánku a krásný stříbrný silný prstýnek vykládaný z jedné poloviny tyrkysem a z druhé růžovým rodonitem. Dodnes ho ráda nosím.

Konečně jsme vstoupili hladoví a natěšení do vytoužené hospody na skopové. Byla stylová, přírodní a nic si nehrála. Byla neděle a bylo plno. U stolů seděli především místní obyvatelé. Objednali jsme si pořádné porce masa, a ještě na zahřátí polévku. „Miláčku, mně se tu

líbí. Tady teda hladovět nebudeme;“ rozhlížel se Arnošt po místních statných hostech. Čekali jsme na jídlo, povídali si, a v tom se na nás od vedlejšího stolu otočil tlustý pán: „Promiňte, pane, posloucháme vás a dohadujeme se se synem i manželkou jakou řečí mluvíte. Odkud jste?“ „Praha, Prag;“ odpověděl Arnošt, ale to jim nic neříkalo. „Czechoslovakia, Czechia;“ snažila jsem se já. „Áááá, Petr Čech, Chelsea, za tři týdny hrajou v Premier League o titul mistra s Manchestrem United Nejlepší brankář na světě! Hmmm;“ zvedl palec s velkým uznáním a dál si povídali s Arnoštem o fotbale. Evidentně stoupla naše cena. A tak jsme na sebe s Arnoštem koukli, no jo, ještě, že máme Petra Čecha, jinak by tu po nás ani pes neštěkl. Mezitím nám přinesli jídlo. „To bylo žrádlo, miláčku, ale je toho moc, končíme, už to nedojím. Dopili jsme místní pivo a šli.

Ve tři hodiny jsme už seděli na letišti a čekali na odlet. Hlásili zpoždění, a zase a znova a znova, až jsem se šla zeptat, co se děje. Sice jsme se s Arnoštem výborně bavili pozorováním cestujících s představami, jak se chovají v choulostivých situacích, a to za průběžného zalévání Malbecem, ale začali jsme se obávat, zda vůbec odletíme druhý den do Prahy. Zjistila jsem, že čekáme na zpožděný přílet z Buenos Aires. Tak to nebyla příliš dobrá vyhlídka, protože prý denně létala jenom jedna linka, sem a zpátky.

Pozdě večer jsme dorazili do našeho hotelu v Buenos Aires, Ayacucho, a rozhodli se, že zabalíme ráno. Ale ráno už na nás čekala v osm hodin Daniela s taxíkem. „Miláčku, je půl osmé vstávej.“ Budil mě Arnošt. „To nemůžeme stihnout;“ zamumlala jsem. „Ale jsme sehané parta, koupelna je tvoje, já jdu balit, najíme se na letišti.“ Stihli jsme to, i přichystat Daniele žok oblečení, který nám umožnil tento nádherný výlet. Daniela je skvělá holka. To jsem se znova přesvědčila za několik let, kdy jsme opět byly spolu v Argentině. Tehdy dostala přezdívkou Lomo, podle skutečné vášně pro to nejlepší argentinské maso. Škoda, že už u toho nemohl být Arnošt.

Letadlo se odlepilo od runway a za chvíli jsme byli v oblacích. Letěli jsme do Prahy přes Frankfurt, s mezipřistáním v Sao Paulu. Tam jsme na chvíli vystrčili hlavu z letadla a Arnošt se zasní. „Víš, má přítelkyně, bývalá studentka J., si jednou postěžovala, že nikdy nebyla na pláži Copacabana v Rio de Janeiru. Tak jsem koupil letenky a letěli jsme. Byl to takový delší weekend a přiletěl za námi i Pepi.“ „A nebylc to krátké?“ „Ne, akorát. Já zase neměl tolik peněz. Měl jsem na ní měsíčně 500 USD a s tím jsem musel vyjít, i s její garsonkou. Ale vyřádili jsme se dost. Ukážu ti doma fotky. A víš, na co se teď těším, miláčku? Až si dáme teplou vanu, kafe a budu psát a pustím si Hašlera a půjdeme na vypečenou kachničku ke Golemovi. A pak se uvidí. Asi k Čirině na perkelt.“ „Moc si to nemaluj. Hned další den letíme do Madridu, kde budeme asi čtyři dny. Není to na tebe moc?“ „Ne, s tebou mi všechno jde. I ta mrcha nemoc se krotí.“ „Ale přeci jen dost kašleš, a ještě k tomu piješ to studené pivo.“ „To mně ale dělá dobře, miláčku.“ „No asi jo, když to schválila doktorka Marková i primář Kozák a oba mi řekli, že máš dělat, co máš rád.“ „Opravdu?“ začal se Arnošt smát. „Tak mi dej pusu. Tam.“ „Jsme v letadle.“ „No právě proto. Vidíš toho protivného pána naproti přes uličku? Tak ať se má proč mračit.“ „Chceš, aby ti záviděl, že?“ smála jsem se. „Miláčku, vždyť já tě tak miluju. Bezmezně. To je trestuhodné.“ „Nesu vám to chlazené pivo a červené víno. Přejete si něco dalšího?“ položila stevardka na stoly nápoje. Přistání už nebylo daleko.

Madrid.

Do Prahy jsme přiletěli v noci. Měli jsme den na přebalení tašek a další den, čtvrtého května odpoledne nás už na letišti v Madridu čekala ředitelka Českého centra, Adriana Krásová. Dojeli jsme do města, hodili tašky do hotelu v malé ulici souběžné s velkým bulvárem Grand Via, nedaleko od Královského paláce a šli do kavárny probrat s Adrianou seminář. V domě Zastoupení Evropské komise ve Španěl-

sku se měli druhý den navečer sejít vybraní spisovatelé a překladatelé jejich děl do španělštiny, aby diskutovali o své práci a úskalí překladař jejich děl. „Už se těším na ty divoké Katalánce,“ liboval si Arnošt. Vrátili jsme se do hotelu a zjistili, že máme oba žízeň. Byl pátek, večer a Madrid začal žít. Všude bylo veselo a doléhalo to až k našim oknům. Dostali jsme chuť na pivo a šli hned do první hospody na Grand Vía kde to vřelo. Trvalo chvíli, než jsme se prodrali k pultu, protože jediné tam vás někdo obsloužil. Představa, že bychom si sedli, byla lichá. Všichni se tísnil u zvýšených pultíků a de facto se nedalo hnout, ale atmosféra úžasná a hudba jela naplno. Arnošt odebral pinglovi od pultu z osmi piv dvě, ale ten se na nic nezmohl, vzhledem k Arnoštovu věku. Jen to do nás zahučelo. Pingl už se ale neobjevil. Za chvíli: „Miláčku, nepůjdeme už domů?“ křičel Arnošt, abych ho vůbec slyšela. A já, neslyšela. „Dnes nepůjdeme domů vid’?“ snažil se Arnošt. „Půjdeme, ale musíme zaplatit.“ Šli jsme si tedy stoupnout do fronty na zaplacení, ale nic se nehýbalo. Arnošt ukazoval prsty, že chce platit, mával kartou, řekl to kolemdoucímú číšníkovi, trpělivě čekal, ale vše bylo marné. Stála jsem vedle něho a najednou jsme se na sebe podívali a začali se smát. Ukázala jsem na okno v domě přes ulici a Arnošt zvolal: „Jóó, tam jebe jeho ženu.“ Mohl si to dovolit, protože mu nikdo nerozuměl. V tu chvíli jsme si oba vzpomněli na jeden Arnoštův vtip.

Přijde pán do hotelu a dá si oběd. Consomé vývar, jehněčí kotletu víno Saint Emilion, zákusek Creme Brulée a na závěr koňak Courvoisier. Když chce zaplatit, přinese obsluha účet. Pán kouká a nechce tomu věřit.

„To vše stojí jen 50 centů?“

„Ano pane.“

„A nespletl jste se?“

„Ne pane.“

„A jak je to možné, když jinde bych zaplatil 30 dolarů?“

„Je pane. Podívejte se naproti přes ulici do okna ve druhém patře.“